

Brüssel, 23.3.2020
COM(2020) 104 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

**KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE, REGIOONIDE KOMITEELE JA
EUROOPA INVESTEERIMISPANGALE**

**komisjoni teatise „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate
piirkondadega“ rakendamise kohta**

Sisukord

1. Prantsusmaa.....	2
2. Guadeloupe	4
3. Prantsuse Guajaana	5
4. Martinique.....	7
5. Réunioni saar	9
6. Saint-Martin.....	11
7. Mayotte.....	12
8. Portugal	13
9. Assoorid	14
10. Madeira	16
11. Hispaania.....	18
12. Kanaari saared.....	19

1. Prantsusmaa

Tänu oma institutsionaalsele korraldusele on Prantsusmaa koostanud riikliku ja kohaliku tasandi strateegilised raamistikud paljudes sektorites, mida äärepoolseimaid piirkondi käsitlev teatis hõlmab.

- 2017. aastal peetud konsultatsioonide tulemusena võttis Prantsusmaa 2018. aasta juunis oma äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumide jaoks vastu sinise raamatu.
- Aprillis 2019 käivitati strateegia „Trajectoire outre-mer 5.0“ („Ülemeremaade ja -territooriumide 5.0 trajektoor“), mille eesmärk on saavutada süsinikdioksiidiheite ja jäätmete tekke, põllumajanduslike saasteainete kasutamise ning tõrjutuse ja haavatavuse esinemise nulltase.
- Parandatakse andmete kogumist äärepoolseimates piirkondades, eelkõige Mayotte’is, ning tehakse koostööd Saint-Martin’ ametiasutustega, et rahuldada selle piirkonna konkreetseid vajadusi.

Sinine majandus

- Prantsusmaa teeb koostööd piirkondade ja kohalike sidusrühmadega, et saada kõikide merepiirkondade jaoks strateegilised dokumendid 2020. aastal valmis (see tegevus kuulub sinist majanduskasvu toetava ja merekeskkonda kaitsva 2017. aasta riikliku mere- ja rannikustrateegia rakendamise alla).

Bioloogiline mitmekesisus

- Prantsusmaa võttis 2018. aasta juulis vastu tegevuskava bioloogilise mitmekesisuse kaitse tugevdamiseks.
- 2020. aasta juunis korraldatakse Marseille’s maailma loodusvarade kaitse kongress, mis aitab arendada koostööd Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikidega, et edendada rahvusvaheliste lepingute raames seatud ühiseid eesmärke sellistes küsimustes nagu korallrahude kaitse.
- Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades on kavas kaasata Prantsusmaa bioloogilise mitmekesisuse ameti esindajad, kes teevad koostööd bioloogilise mitmekesisuse kohalike ametiasutustega.
- 2019. aasta aprillis loodi riiklik teenistus, kes vastutab majandusprojektide eest, millega edendatakse bioloogilist mitmekesisust Prantsuse Guajaanas.

Põllumajandus ja maaelu areng

- Loodi põllumajanduse riskijuhtimise usaldusfond, mis hakkab tegutsema järgmisel programmitöö perioodil (2021–2027), nagu on sätestatud ülemeremaade ja -territooriumide tõelist võrdõiguslikkust käsitlevas seaduses¹.
- Prantsusmaa arutab kindlustusandjatega riskijuhtimisvahendite kehtestamist, et käesoleva programmitöö perioodi lõpuks saaks kindlustusega hõlmata eelkõige banaanikultuure.

Kliimamuutused

- Prantsusmaa võttis vastu teise riikliku kliimamuutustega kohanemise kava (detsember 2018), milles määrati kindlaks ülemereterritooriumide probleemid, eelkõige andmete kogumise, bioloogilise mitmekesisuse ja loodusvarade säilitamise ning turismi ja finantshoobadega seonduvad probleemid.
- 2019. aasta aprillis nimetati ametisse departemangudeülene esindusisik, kes tegeleb ülemereterritooriumide oluliste riskidega.

¹ 28. veebruari 2017. aasta seadus 2017-256.

Tööhõive, haridus ja koolitus

- 2019. aasta juunis viidi läbi ning avaldati ülemereterritooriumide noorte residentide liikuvust käsitlev uuring, millega kaardistati peamised osalejad ja liikuvuskavad.
- Hakati kasutama võimalust sõlmida töölepinguid, mille käigus saab omandada erialase kvalifikatsiooni äärepoolseimate piirkondade naaberriikides, nagu on sätestatud kutsealase tuleviku vabadust käsitlevas seaduses².

Energia

- Koostöös Guadeloupe'i, Martinique'i, Prantsuse Guajaana, Mayotte'i ja Réunioni kohalike ametiasutustega vaadatakse läbi nende piirkondade mitmeaastased energiakavad.
- Kirjutati alla ökoloogilist üleminekut käsitlevad lepingud, millega toetatakse kohalikul tasandil ökoloogilist üleminekut Réunioni saarel (aprill 2019) ja Prantsuse Guajaanas (juuli 2019).
- Prantsusmaa 2019. aasta eelarves kavandati 530 miljonit eurot, mis eraldatakse järgmise viie aasta jooksul kõigi Prantsusmaa mandriosast eraldiseisvate piirkondade elektrivõrgule selleks, et tulla toime energianõudlusega: 35 % abist on ette nähtud ebakindlas olukorras olevatele tarbijatele, sh äärepoolseimates piirkondades elavatele inimestele.

Ringmajandus

- 2020. aasta veebruaris valmis Euroopa vahendite optimeerimist käsitlev uuring nende jäätmekäitlusprojektide puhul, millega edendatakse äärepoolseimate piirkondade ringmajandust.

Konkurentsivõime, ettevõtlus ja ühtne turg

- Alandati äärepoolseimate piirkondade innovatsiooniprojektide puhul kehtivat riigi rahalise toetuse saamise künnist, laiendati äärepoolseimatele piirkondadele ettenähtud laene ettevõtjatele, kes on tegutsenud alla kolme aasta, ja täiustati rahastamistingimusi (juuni 2019).
- Plaanis on algatada projektikonkurss, millega eraldatakse 2020. aasta esimeses kvartalis 15 miljoni eurot Prantsusmaa äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumide innovatsiooniprojektidele.

Digitaalne juurdepääsetavus

- Äärepoolseimates piirkondades rahastati 15 hariduskeskust, et suurendada digioskusi.

Koostöö naaberriikide ja kaugemal asuvate riikidega

- Võeti vastu seadus, millega tugevdatakse riiklike teenistuste tegevusvahendeid rände- ja varjupaigakontrolli jaoks (2018. aasta september). 2018. aasta aprillis käivitati katseprojekt varjupaigataotluste töötlemiseks Prantsuse Guajaanas.
- Mayotte'is asutati operatiivsed peakorterid ja departemangudeülene uurimisrühm, mis on spetsialiseerunud ebaseadusliku sisserände finantsaspektide uurimisele.

² 5. septembri 2018. aasta seadus 2018-771.

2. Guadeloupe

Guadeloupe teeb äärepoolseimaid piirkondi käsitleva teatise rakendamisel edusamme ning ollakse keskendunud taastuvenergiale ja energiatõhususele.

Sinine majandus

- 2019. aasta mais toimus laevaehitustehase pidulik avamine Marie-Galante'i saarel. Seal pakutakse ka kohaliku oskusteabe alaseid koolitusi, et toetada kestlikku kalandust.
- Guadeloupe juhtis katseprojekti „ORFISH“ (2017–2019), millega toetati väikese mõjuga kalapüügitehnika alaste teadmiste jagamist kõigist äärepoolseimatest piirkondadest pärit kalurite vahel ja millega tahetakse vähendada survet rannikualade kalavarudele (EL kaasrahastab projekti 90 % ulatuses).

Põllumajandus

- 2019. aastal algatati projekt kangete alkoholsete jookide ja põllumajanduslike toiduainete müügi edendamiseks ja müügiks Ameerika Ühendriikides. Projekti rakendatakse koostöös sektori ettevõtjate, Business France'i ja Prantsusmaa ülemereministeeriumiga.

Bioloogiline mitmekesisus

- Asutatakse piirkondlik bioloogilise mitmekesisuse amet.

Ringmajandus

- 2018. aasta oktoobris käivitati piirkondlik kava „2035. aastaks jäätmevabaks“, et vähendada jäätmeid elaniku kohta ja energiasõltuvust ning luua kaheksa jäätmekogumispunkti.
- Kohalikud ettevõtjad said orkaanide Irma ja Maria kahjustatud sõidukite ja muude metallijäätmete töötlemiseks toetust Euroopa Regionaalarengu Fondist.

Energia

- Et edendada päikeseenergia tootmisel tekkiva ülejäägi kasutamist, avati 2018. aasta juunis sõidukite laadimisjaamad, kus kasutatakse päikeseenergiat.
- Sainte Rose'i omavalitsuse jäätmekäitluskeskuses algatati päikesepaneelide paigaldamise projekt (märts 2019), et vähendada heitkoguseid ja parandada energiatõhusust.
- 2019. aasta veebruaris avati uus munitsipaaielektriijaam, milles toodetavat elektrit kasutatakse tänavavalgustuseks, kusjuures eeldatavasti vähendab see elektritarbimist 75 % võrra. Kahes omavalitsusüksuses parandati tänavavalgustust Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel.

Teadusuuringud ja innovatsioon

- Paigaldati lainetugevuse mõõtjad, et parandada merega seotud suurte looduslike kahjuohtude ennetamist (märts 2019).
- Paigaldati uued vähidiagnostikaseadmed ja avati esimene vähidiagnostika juhtimiskeskus Kariibi mere piirkonnas (juuni 2018).

Transport

- 2020. aasta veebruaris avati uus lennuliin Pointe-à-Pitre'i ja New Yorgi vahel, et parandada ühenduvust.

Koostöö naaberriikide ja kaugemal asuvate riikidega

- 2019. aastal ühines Guadeloupe Ida-Kariibi Riikide Organisatsiooniga.
- Algatati projekt („Ready Together“) abi tõhusamaks koordineerimiseks Kariibi mere piirkonnas toimuvate loodusõnnetuste korral.

3. Prantsuse Guajaana

Prantsuse Guajaana liigub teatistes sätestatud prioriteetide elluviimisel stabiilselt edasi, keskendutakse haridusele ja koolitusele ning ressursside säästvale kasutamisele. Mitu algatust on praegu kavandamisjärgus.

Sinine majandus

- 2019. aasta detsembris töötati välja sinise majanduse piirkondlik strateegia.
- Loodi rahastamisvahend (4,7 miljardi eurot), mis kujutab endast väikeettevõtjatele, sh kalandussektori ettevõtjatele suunatud laenukava.
- Nõustamisteenuste projekt, mida juhivad piirkondliku arengu amet ja kohalik kaluriamet, muudeti püsivaks.

Põllumajandus

- Lõpetati uuring ja alustati ettevalmistusi eksperimentaalseks põllumajanduse katseprojektiks, mille eesmärk on luua katsejaamad, kus töötatakse välja mahepõllumajanduslike ressursside parema kasutamise meetodid.

Bioloogiline mitmekesisus

- Asutatakse piirkondlik bioloogilise mitmekesisuse amet.

Ringmajandus

- Prantsusmaa keskkonna- ja energiaameti (ADAME) toetusel koostatakse jäätmetekke vältimise ja jäätmekäitluse piirkondlik kava.

Energia

- Ehitatakse uusi biomassi kasutamisel põhinevaid elektri jaamu, mis katavad 2023. aastaks 40-megavattise energianõudluse ning aitavad toime tulla suureneva nõudluse ja demograafilise kasvuga.

Teadusuuringud ja innovatsioon

- 2018. aasta aprillis korraldati teadusuuringute ja innovatsiooni foorum, kus osalesid kohalike omavalitsuste ning teadus- ja innovatsioonisektori sidusrühmad ning mille eesmärk oli koguda andmeid aruka spetsialiseerumise strateegia käimasoleva läbivaatamise jaoks.
- Prantsusmaa parfüümide ja kosmeetikatoodete äriklastriga kirjutati alla leping, mille alusel edendada kohalike teadusuuringuid Guajaanal kasvavate looduslike ainete kohta ja töötada välja kohalikest taimedest valmistatud tooted, sealhulgas loodi partnerlus kõrgkoolide koostöökeskustega (november 2018).

Tööhõive, haridus ja koolitus

- Piirkondlike haridusasutuste, AFMAé (lennundusalase koolitusega tegelev ühing) ja kosmosevaldkonna äriühingu Ariane Group vahel sõlmiti kokkulepe, et töötada 2020. aastaks välja lennundus- ja kosmosetööstuse bakalaureusekraadi õppekava.
- Koostöös Prantsusmaa tööandjate liidu (MEDEF) ja riikliku tööhõiveametiga (Pôle emploi) käivitati projekt, et leida kohalike ettevõtjate juures töökoht 300 noorele (2019). Loodi kontaktpunkt, kus nõustatakse kohalike ettevõtjaid kutsealase integreerimise alal.

Digitaalne juurdepääsetavus

- Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Investeerimispanka toetusel valmistatakse ette Prantsuse Guajaana kiudoptilise merekaabliga (EllaLink) ühendava merekaabli rajamist. Merekaabliga loodav Euroopa ja Ladina-Ameerika vaheline ühendus valmib 2020. aastal ja võetakse kasutusele 2021. aastal.

- Valmistatakse ette meetmeid, et määratleda see piirkond majandustegevustsoonina, kus salvestatakse andmeid serveritesse („Datacentre“).
- 17 eraldatud piirkonnas võetakse kasutusele lairibaühendus. Alates 2019. aasta aprillist on olemas satelliitside ribalaius, mis parandab äärepoolseimate piirkondade koolide digitaalset ühenduvust.
- Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel on Saint Laurent du Maronis (majandushuvi pakkuvates kohtades ja äärealadel) loodud 44 internetipunkti.

Transport

- Arendatakse laiaulatuslikku projekti ühistranspordiradade loomiseks pealinnas Cayenne'is.
- Interregi vahendite toel luuakse Surinames Saint Laurent du Maroni ja Albina vahele uus praamiühendus.

Koostöö naaberriikide ja kaugemal asuvate riikidega

- On algatatud uuring, et hinnata kohalike ettevõtjate vajadusi ja meetmeid, millega parandada suhtlust naaberriikidega.

4. Martinique

Martinique rakendab teatise sätetatut ja on tulemusrikas sellistes valdkondades nagu ringmajandus, energeetika, konkurentsivõime ning tööhõive, haridus ja koolitus.

Sinine majandus

- 2020. aasta alguses on kavas korraldada vesiviljelusinstituudi rajamist käsitlev teostatavusuuring.
- Kinnitati, et käivitatakse kalanduse ja sinise majandusega seotud erialade õpetamisele keskenduvad uued koolitusprogrammid ja avatakse vastav kutsehariduskeskus (POLE MER).

Bioloogiline mitmekesisus

- 2019. aasta juunis allkirjastasid kohalik omavalitsus, looduskaitsealade amet ja Prantsusmaa ametiasutused raamlepingu selle piirkonna looduskaitseprogrammi loomiseks ning looduskaitseala puudutavate teadmiste täiendamiseks ja teadlikkuse suurendamiseks.

Ringmajandus

- Algatati avalik konsultatsioon ja 2019. aasta lõpus võeti vastu jäätmetekke vältimise ja jäätmekäitluse kava, millega pannakse alus kohalikule ringmajanduse strateegiale.
- Kohalikes koolides algatati toidu raiskamise vastased teabekampaniad, et suurendada õpilaste teadlikkust jätkusuutlikkusest.
- 2018. aastal algatati ökoloogilise tarbimise nädala raames teadlikkuse suurendamise kampania „Kaz Zéro gaspi“.
- Viiakse ellu 14 projekti, sealhulgas uuringud, kuidas saaks meditsiinitarvikuid ja haiglate mööblit korduskasutada, remonditeenuseid osutava mobiilse keskuse („Repair Truck“) rajamine ja remonditeenuste alaste töötubade („Repair Café“) korraldamine.

Energia

- 2017. aastal käivitati projekt, millega toetatakse päikesepaneelide paigaldamist, et parandada energiasõltumatust, ning 2019. aastal korraldati kaks projektikonkurssi energiatõhusate hoonete ehitamiseks.
- Arendatakse energiatõhusa tänavavalgustusvõrgustiku rajamist, et hoida 2020. aastal kokku vähemalt 30 % tänavavalgustusele kuluvast elektrienergiast.
- Algatati viis aastat kestev energiasäästu toetusprogramm, mille koguväärtus on 100 miljonit eurot ja mille käigus keskendutakse umbes 60 energiatarbimise kokkuhoiumeetmele (2019–2023).
- 2019. aastal loodi energiasüsteemi ümberkujundamise teabeplatvorm,³ mis hõlmab teavet liikuvuse, taastuenergia, kommunaalteenuste ja soojusisolatsiooni kohta.
- Keskkonnahoidlikku sõitmist toetava projekti „Green Drive“ raames ehitati 100 % päikeseenergial põhinevad elektriautode laadimispunktid.
- Projekti „Madin’ Drive“ raames plaanitakse käiku anda 250 päikeseenergial töötavat laadimisjaama.

Tööhõive, haridus ja koolitus

- 2019. aasta märtsis organiseeriti kutseõppe praktikantide konkurss.

³ www.transitionenergetiquemartinique.mq

- 2019. aasta juunis korraldati kohalik töö- ja haridusmess, mis keskendus digitaalsele värbamisele.

Konkurentsivõime, ettevõtlus ja ühtne turg

- 2017. aastal võeti vastu majandusarengu, innovatsiooni ja rahvusvahelistumise kohalik kava, millega nähakse ette rahalised vahendid tootmise, tulemuslikkuse ja tööalase konkurentsivõime parandamiseks. Samuti loodi partnerlus, et osutada ettevõtjatele teabeteenuseid.
- 2018. aastal tehti algust iga-aastase ettevõtlusfoorumiga „OSE!“, mis kestab kolm päeva ja loob tegevetevõtjatele suhtlusvõimalusi ning pakub teistele ettevõtte asutamise alast nõustamist.

Digitaalne juurdepääsetavus

- Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi toetusel luuakse kiudoptiline võrk ja Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel kiire kiudoptiline lairibavõrk, mis ühendab haridusasutusi.
- 2019. aastal peetud foorumil „OSE!“ esitleti „digitaalset küla“, millega taheti suunata kohalikke ettevõtjaid digilahendusi (nt 3D-printimine) kasutama.

Koostöö naaberriikide ja kaugemal asuvate riikidega

- Korraldati kolm Ida-Kariibi Riikide Organisatsiooni ministrite nõukogu koosolekut tervishoiu, hariduse ja keskkonna valdkonnas.
- 2018. aasta jaanuaris algatati Kariibi mere piirkonna idaosa kaubanduse tõhustamise projekt „TEECA“, millega toetatakse 30 kohalikku ettevõtjat teistesse Kariibi mere riikidesse eksportimisel.
- Martinique tegi partnerina koostööd sinise majanduse projektis „Odyssea“ (vebruar 2019), mille eesmärk on edendada mereturismi ja majanduskasvu Kariibi mere piirkonnas.

5. Réunioni saar

Réunioni saarel keskendutakse paljudele teatistes käsitletud valdkondadele, eelkõige ringmajandusele ja sinisele majandusele, energiale, teadusuuringutele ja koostööle naaberriikidega.

Sinine majandus

- India ookeani edelaosas käivitati mereruumi planeerimise projekt („OCEAN MÉTISS“) (2018–2020), milles osalevad riik, India Ookeani Komisjon ja Euroopa Komisjon.
- 2019. aasta märtsis loodi mereinstituut, mis koordineerib ja kujundab sinise majanduse valdkonna riiklikku poliitikat.

Põllumajandus ja maaelu areng

- Töötatakse välja põllumajandusmudelit, mille alusel edendada kohalikku tootmist ja tagada põllumajanduse üleminek ökoloogilisele lähenemisele (projekt „AGRIPEI 2030“).

Bioloogiline mitmekesisus

- Aastatel 2018 ja 2019 korraldati koolitusi teemal, kuidas käivitada projekte, et saada LIFE- ja BEST-programmide raames ELi rahastust, ja pakuti vastavat toetust.
- Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel korraldati ohustatud liikide kaitse projekte, nt loorkulli ja taimeliikide kaitse projekt „ESPECES“.

Ringmajandus

- Koos riigi ja kohalike omavalitsustega töötati välja jäätmetekke vältimise ja jäätmekäitluse piirkondlik kava, milles sätestati piirkondlikud eesmärgid (nt nulljätmed) ja millega tagatakse koordineerimine.
- Töötati välja ringmajanduse piirkondlik tegevuskava, et määratleda strateegiline visioon ja konkreetsed meetmed nn nulljätmete eesmärgi saavutamiseks.
- Alates 2018. aasta veebruarist kuni 2019. aasta juunini rakendati 22 ringmajandusprojekti, mille raames tegeldi toodete kavandamise ja elueaga kuni toodete ringlussevõtni.
- Eesmärgiga määratleda ja rakendada ringmajanduse poliitikat osaletakse projektis „REPLACE“ (august 2019, rahastaja Interreg Europe).

Energia

- Koostöös riigi ja Euroopa Komisjoniga loodi 2018. aasta veebruaris energiasüsteemi ümberkujundamise töörühm.
- Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel rakendatakse kahte projekti:
 - SOLARPLEXUS (selle käigus kujundatakse välja innovaatiline süsteem, millega tagatakse äärealade juurdepääs elektri-, vee- ja sideteenustele) ja
 - MICRO-MAFATE NETWORK (projektiga katsetatakse Mafate väikesaarel elektrimikrovõrku, et saavutada saare energiasõltumatus).
- 18 koolihoones on 2018. aastast alates tehtud soojustuse rekonstrueerimistöid.
- Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel arendatakse säästvate sõidukite, näiteks elektriliste motorollerite kasutamist linnaliikluses (projekt „VELOCE“, mida rakendatakse 2018. aasta märtsist).

Teadusuuringud ja innovatsioon

- Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi toetusel rakendatakse 2019. aasta maist projekti „VALOBIO“, mis seisneb innovaatilise meetodi kasutamises sellisel, et kala kasutamiskõlbmatu kaaspüük, mis heidetakse tagasi vette, muudetakse vedelaks orgaaniliseks väetiseks, mida saab kasutada säästvas põllumajanduses.
- 2019. aasta aprillis tehti algust aruka spetsialiseerumise strateegia hindamisega, et analüüsida piirkondade potentsiaali eri valdkondades ja strateegilist huvi pakkuvatel nišiturgudel.

Tööhõive, haridus ja koolitus

- 2017. aasta novembris käivitati Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel projekt „CAMPUS SUD“, et korraldada ümber piirkondliku ülikooli õppekavad ja laiendada õpetatavate erialade valikut, lisaks loodi teaduspark (projekt „Vallée Blanche“).

Konkurentsivõime, ettevõtlus ja ühtne turg

- Loodi fond „Financière Région Réunion“ (Réunioni finantspiirkonna fond), mille eelarve on 50 miljonit eurot, mis saadakse Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Investeeringupanga ja piirkonna eelarvest ning millega toetatakse väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid laenu ja erakapitaliinstrumentide vahendusel. Alates 2019. aasta juunist on 135 VKEle eraldatud fondi vahenditest 13 miljonit eurot.
- Osaletakse programmi „Horisont 2020“ raames toetatavas projektis „REACT“, et vähendada saare energiasüsteemide CO₂-heidet.

Digitaalne juurdepääsetavus

- Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel on mindud üle lairibaühenduse kasutamisele ja eeldatavasti on 2022. aasta lõpuks kaetud lõik seni katmata alad (2019. aasta suurprojekt).

Koostöö naaberriikide ja kaugemal asuvate riikidega

- Programmi „Interreg“ raames rakendatakse projekti „TIS AEDES OI“, et uurida võimalusi perekonda Aedes kuuluvate tiigermoskiitode tõrjeks.
- Interregi toetust kasutatakse selleks, et saata kohalike kõrgkoolide lõpetajaid partnerriikidesse ning tugevdada seeläbi nende riikide era- ja avaliku sektori struktuuride võimekust.
- Interregi India ookeani programmi raames sõlmiti naaberriikidega raamlepingud, et parandada koordineerimist ühist huvi pakkuvates valdkondades (näiteks sõlmiti 2019. aasta aprillis raamleping Seišellidega).
- 2019. aasta juulis loodi Mosambiigis ettevõtluse tugiteenus, et toetada kohalike ettevõtjate rahvusvahelistumist ja piirkondlikku koostööd.

6. Saint-Martin

Saint-Martin' saarel rakendatakse äärepoolseimaid piirkondi käsitlevat teatist eelkõige selles kontekstis, kuidas korraldada orkaan Irma järgselt saare ülesehitustöid. Seetõttu keskendutakse täiustatud taristu taastamisele ja kliimamuutustega toimetulekule.

Sinine majandus

- Alates 2018. aastast pakutakse erialast koolitust merega seotud tegevusvaldkondades.

Põllumajandus

- Põllumajanduse jaoks on kavas luua innovaatilisi lahendusi, näiteks mullata taimekasvatus, ja loomakasvatusega tegelevatele ettevõtjatele mõeldes investeeritakse eemaldatavatesse karjamaade piirettesse, mida saab halva ilma korral lahti võtta ja ära viia.

Ringmajandus

- Suurendatakse teadlikkust ja rakendatakse teavitusteemeid ringlussevõtu ja jäätmete sortimise kohta, lisaks luuakse jäätmekogumispunkt ja korraldatakse programmi „Interreg“ Kariibi mere programmi raames ühisuuring, milles vaadeldakse saart tervikuna ning uuritakse jäätmekäitluse parandamise võimalusi.

Kliimamuutused

- 2018. aastal loodi looduskatastroofide riskijuhtimissüsteem, mis tegeleb hoiatamise, üldsuse teadlikkuse suurendamise ja hoiatussüsteemide hindamisega ning mille käsituses on meteoroloogiline radar, mis võimaldab muuta ilmaennustused täpsemaks (programmi „Interreg“ Kariibi mere programm).

Energia

- Taastuenergia tootmise edendamiseks algatati Saba, Sint Eustatiuse ja Saint Kittsi saare geotermilise potentsiaali kasutamise ning saartevahelise elektriühenduse loomise teostatavusuuringute eeluuringud (programmi „Interreg“ Kariibi mere programm, 2019. aasta juuli).

Digitaalne juurdepääsetavus

- Rekonstrueerimistööde raames rajatakse kõigi piirkondade digiühenduse parandamiseks maa-alused kiudoptilised võrgud.
- Korraldatakse Leeuwardi saarte (Väikeste Antillide ahela põhjapoolsed saared) vahelise digiühenduse loomise teostatavusuuringu eeluuring.

Äärepoolseimate piirkondade koostöö naaberriikide ja kaugemal asuvate riikidega

- Piirkond sai Ida-Kariibi Riikide Organisatsioonis vaatleja staatuse.

7. Mayotte

Mayotte rakendab 2017. aasta teatist, keskendudes eelkõige sinisele majandusele.

Sinine majandus

- 2018. aastal loodi töörühm, kes valmistaks ette piirkondliku sinise majanduse strateegia: selleks kogutakse andmeid sinise majanduse sektorite kohta ja korraldatakse sinise majanduskasvu teemalist (koolitus, turism, kalandus ja vesiviljelus) mõttevahetust sidusrühmadega.
- Koostatakse piirkondlik ruumiplaneerimise kava, mis sisaldab eraldi mereruumi planeerimist käsitlevat peatükki ning hõlmab kogu rannikuga seotud tegevust.
- Koos riiklike ametiasutustega töötatakse välja laevastiku haldamise kava ja vesiviljeluse üldkava.
- Investeeritakse mahajäetud vesiviljelusrajatistesse ja toetatakse kohalike sidusrühmade suutlikkust.

Bioloogiline mitmekesisus

- Koostöös riiklike ametiasutustega luuakse piirkondliku bioloogilise mitmekesisuse amet.

Energia

- Rakendatakse katseprojekti, mis hõlmab elektrisõidukeid ja 100 % ulatuses päikeseenergiaal töötavaid laadimisjaamu ning mille eesmärk on kestlik transport (2019).
- Uuritakse päikesepaneelide kasutamise võimalusi koolides ja üldkasutatavates hoonetes, sest päikeseenergia on piirkonna kõige olulisem taastuvenergiaallikas.

Konkurentsivõime, ettevõtlus ja ühtne turg

- 2017. aastal käivitati teaduspargiprojekt, mis aitab kokku tuua kõrgtehnoloogiasektori tootmis- ja teenindusettevõtjaid ning tugevdada nende suutlikkust ühtsel turul tegutsemisel.

Transport

- Kavandatakse linnadevahelise transpordi projekti, millega luuakse kolm bussiliini, mis ühendavad Mayotte'i lõuna-, kesk- ja põhjaosa pealinna Mamoudzouga, projekt hõlmab ka võimalikke 2021. aastal avatavaid mereühendusi, et parandada ühenduvust.
- Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel käivitati 2018. aastal projekt Mayotte'i lennujaama ohutuse parandamiseks.

Koostöö naaberriikide ja kaugemal asuvate riikidega

- 2019. aasta veebruaris kirjutati alla kokkuleppele, mis võimaldab Mayotte'i üliõpilastel minna digitehnoloogia, animatsiooni ja kultuuri eriala õppima Ida-Aafrika riikide kõrgkoolidesse.

8. Portugal

Portugal teeb 2017. aasta teatise rakendamisel tihedat koostööd Assooride ja Madeira autonoomsete piirkondadega, keskendutakse ringmajandusele, kliimamuutuste mõju leevendamisele ja teadusuuringutele.

- Riikliku statistikainstituudi ning Assooride ja Madeira piirkondlike statistikaametite vahel alustati aastatel 2018–2019 koostööd, et parandada andmete kogumist ja haldamist, eelkõige põllumajanduse ning mere- ja õhustranspordi valdkonnas.

Ringmajandus

- 2018. ja 2019. aastal toetati riikliku keskkonnafondi vahendusel projekte, millega edendatakse Madeira ja Assooride ressursside tõhusamat kasutamist.
- Lihtsustati Madeira ja Assooride kodanike osalemist ringmajandust (ja kliimamuutuste mõju) puudutavatel üritustel Portugali mandriosas (suurendati vastavaid hüvitisi).

Kliimamuutused

- 2018. ja 2019. aastal toetati keskkonnafondi projektikonkursside kaudu projekte, millega edendatakse elektrisõidukite laadimisjaamade paigaldust Assooridele.
- Madeirale ja Assooridele anti rahalist toetust programmi „Keskkond, kliimamuutused ja vähese CO₂-heitega majandus“ raames.
- 2019. aasta märtsis korraldati Madeiral ja Assooridel kohtumisi, mille käigus tutvustati EMP toetuste finantsmehhanismi⁴.

Bioloogiline mitmekesisus

- 2019. aastal algatati projektikonkurss, et edendada Portugali biosfääri kaitsealade kestliku arengu mudeleid, neist aladest viis asuvad Madeiral ja Assooridel.

Teadusuuringud ja innovatsioon

- 2018. aasta septembris tehti algust rahvusvahelise satelliitide orbiidile saatmise programmiga, et rajada Assooridel, Santa Maria saarel rahvusvaheline kosmosejaam, mis peaks hakkama tegutsema 2021. aasta lõpus.
- 2019. aasta märtsis loodi Portugali kosmoseagentuur, mis asub Santa Maria saarel Assooridel.

Digitaalne juurdepääsetavus

- 2019. aasta mais loodi töörühm „Merekaablid CAM – mandriosa, Assoorid ja Madeira“, kelle ülesanne on analüüsida, kuidas on kõige parem asendada merekaabel, millega tagatakse Madeira ja Assooride ning mandri vaheline sideühendus. See töörühm esitas oma järeldused 2019. aasta detsembris.

Transport

- TEN-T suuniste läbivaatamist käsitleva arutelu tulemusena tehti ettepanek ühendada Funchali, Porto Santo ja Ponta Delgada lennujaamad TEN-T põhivõrguga.

⁴ <https://eeagrants.org/about-us>

9. Assoorid

Assoorid rakendavad 2017. aasta teatist, keskendudes peamiselt sinisele majandusele ning energeetikale ja teadusuuringutele.

- Kogutakse andmeid kogu saarestiku kalandussektori tööhõive ja tegevuse kohta.

Sinine majandus

- 2018. aastal loodi töörühm, kelle ülesandeks on asutada Atlandi seirekeskus, mis tegeleks mereteadusuuringutega, sh mereruumi kaitse, teadusuuringute, seire ja sotsiaal-majandusliku kasutamisega.
- Juhitakse projekti „MarSP“ (2018–2019), et arendada välja mereruumi planeerimise kavad Assooridel, Madeiral ja Kanaari saartel.
- Merestrateegia raamdirektiivi hindamise eesmärgil viidi lõpule projekt „MISTIC SEAS II“ ja koordineeritakse projekti „MISTIC SEAS III“ (2019).
- Osaletakse projektis „AQUA-LIT“ (2019), et vältida vesiviljelustegevusest tuleneva mereprügi teket ja koristada vesiviljelusrajatistest pärit prügi.
- Käivitati katseprojekt „E-log“ (2019), millega jälgitakse elektrooniliselt väikesemahulist kalapüüki ja toetatakse kohalikke ettevõtjaid.
- Tutvustati Assooride deklaratsiooni õngejadade või ritvõngedega tuunipüügi kaitse kohta (oktoober 2018), et suurendada teadlikkust säästvatest püügitehnikatest.
- Asutati merekool (2019), et soodustada kutse omandamist ja koolitusi ning Erasmuse projekti raames osaletakse projektis „MATES“ (2018–2021), mille eesmärk on edendada meretehnoloogia oskuste strateegia väljatöötamist.

Põllumajandus

- 2020. aastal plaanitakse valmis saada piimasektori strateegiline kava, milles kirjeldatakse uusi turge ning edendatakse innovatsiooni ja piimatoodete jõudmist rahvusvahelisele turule.
- Toetati kaugjuhitavate õhusõidukite kasutamist metsamajanduses (toetust kaasrahastati Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist).

Bioloogiline mitmekesisus

- Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel hinnatakse plastireostuse ulatust süvameres (PLASTDEEP 2019).
- ELi programmi LIFE raames viiakse ellu kolme projekti: „LIFE VIDALIA“ (2018–2023) (väljasuremisohus taimeliikide kaitse), „LIFE-IP AZORES NATURA“ (2019–2027) (elupaikade ja kaitsealuste liikide säilitamine) ja „LIFE Beetles“ (alustatakse 2020. aastal), et vähendada ohtu ohustatud liikidele.
- ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia raames rakendatakse projekti „MOVE I“ (2018–2021) ja käivitati projekt „MOVE ON“ (2019–2022), et kaardistada ja hinnata ökosüsteemide seisundit ja ökosüsteemi teenuseid.
- Toetati projekti „BIOINVENT“, et uurida Assooride ökosüsteemis rohumade pinnase mikrobioloogilist mitmekesisust, ning projekti „MARFOR“, et uurida, kuidas merefloora reageerib globaalsetele muutustele (mõlemad 2017–2020).

Kliimamuutused

- 2019. aasta septembris kiideti heaks piirkondlik kliimamuutustega võitlemise kava, mille eesmärk on minimeerida kasvuhoonegaaside heite teke ja vähendada kokkupuudet kliimaohutudega.

Ringmajandus

- Võetakse vastu turismimajandusprogramm, millega edendatakse selle sektori kestlikku arengut.

Energia

- 2018. aasta oktoobris võeti vastu „Assooride energiasüsteemide aastani 2030“, et võtta kasutusele potentsiaalseid loodusvarasid ja kiirelt arenevaid tehnoloogiasid, ning töötatakse välja „Assooride energiatõhususe tegevuskava“.
- Kehtestati Assooride elektromobiilsuse tegevuskava aastateks 2018–2024, mille meetmete hulgas on elektrisõidukite laadimispunktide käitamine üheksal saarel.
- ELi saarte puhta energia algatuse toetusel arendatakse energiasüsteemide ümberkujundamise tegevuskava ning analüüsitakse merekaabli kasutamist saarte elektrivõrkude ühendamiseks.
- Osaletakse programmi „Horisont 2020“ projektis, mis tegeleb süvageotermilise energiaga (2019–2021), ja Interregi projektis „E-MOBICITY“, mis tegeleb riikliku poliitika optimeerimisega linnapiirkondade elektromobiilsuse valdkonnas (2019–2023).

Teadusuuringud ja innovatsioon

- 2018. aasta septembris alustati Santa Maria saarel rahvusvahelise kosmosejaama rajamist ning see peaks käiku minema 2021. aasta lõpus.
- 2018. aastal kiideti heaks teaduse ja tehnoloogia rahvusvahelistumise kava, mille eesmärk on edendada teadust ning soodustada välisprojektide ja partnerluste kaasamist.
- 2018. aastal kiideti heaks algatus „Transfer+“ ja osaletakse projektis „FANBest“, et edendada kohalike VKEde tehnosiiret eelkõige sinise majanduse valdkonnas.

Tööhõive, haridus ja koolitus

- Algatuste „INOVAR“ (käivitati 2019. aasta märtsis ja on suunatud noortele töötutele) ja „Berço de Emprego“ (ajakohastati 2019. aastal ja on mõeldud ajutiste asendustöökohtade loomiseks) vahendusel edendati tööhõivet ning algatusega „Movemprego“ (2020) soodustatakse töötajate geograafilist liikuvust.

Digitaalne juurdepääsetavus

- 2018. aastal käivitati teadus- ja tehnoloogiakultuuri tegevuskava, mis toetab informaatika, robotika ja programmeerimisega tegelevate laborite rajamist koolides.

Transport

- 2019. aasta jaanuaris kuulutati välja rahvusvaheline pakkumismenetlus sõitjate-, sõidukite- ja kaubaveoks sobiva laeva ehitamiseks (laev hakkab aastaringselt pidama ühendust kõigi saarte vahel).

Koostöö naaberriikide ja kaugemal asuvate riikidega

- Alates 2017. aastast osaletakse mere ja maa seire projektis, eesmärgiga töötada välja Copernicuse programmi järgmise etapi teenustel põhinevad tehnoloogiad, mis aitavad koguda andmeid mere kohta.

10. Madeira

Madeira teeb 2017. aasta teatise rakendamisel edusamme, keskendutakse sinisele majandusele, ringmajandusele, kliimamuutuste mõju leevendamisele, teadusuuringutele, energiale ning tööhõive ja oskuste edendamisele.

Sinine majandus

- 2018. aastal alustati INVESTE RAM2020 krediidiliiniga. Tegemist on väikeettevõtjatele mõeldud rahastamisvahendiga, mis lihtsustab nende juurdepääsu rahastamisele (selleks on eraldatud 20 miljonit eurot).
- Töötati välja merekeskkonna ruumiplaneerimise kava. See on territoriaalne haldusvahend, mis aitab kaasa kestliku sinise majanduse arengule.
- 2019. aastal loodi konsortsium, mis vastutab integreeritud rahvusvahelise mereõppekeskuse eest Madeiral ning peaks alustama 2020. aastal koolituse pakkumist.

Põllumajandus ja maaelu areng

- Võeti vastu õigusakt, millega loodi Madeiral põllumajandustoodete ja toiduainete vastavushindamise tehniline komisjon (2018. aastal), kelle ülesanne on tagada ELi kvaliteedikavaga hõlmatud toodete vastavus ELi õigusaktidele.

Bioloogiline mitmekesisus

- Tugevdati kaitsealade ja Natura 2000 võrgustiku alade haldamist (alates 2017. aastast), vaadates läbi ja ajakohastades majandamiskavasid, strateegiaid ja klassifitseeritud alasid.

Ringmajandus

- Töötati välja piirkondlik ringmajanduse tegevuskava, et vähendada jätkusuutliku majanduskasvu saavutamise käigus avalduvat keskkonnamõju (2019).
- Valmistati ette „Jäätmestrateegia aastateks 2020–2030“, et parandada jäätmekäitlust (2019).

Kliimamuutused

- Interregi ja ELi programmi LIFE vahenditest toetatavate projektide kaudu edendati kliimamuutustega kohanemise piirkondliku strateegia rakendamist ning alustati selle ajakohastamist.
- Ühtekuuluvusfondi toetusel töötatakse välja tarkvara ja süsteeme, et hinnata, hoida ära ja vähendada metsatulekahjude ohtu ning parandada metsatulekahjude ohjamist.

Energia

- Rakendati projekti „Sustainable Porto Santo – Smart Fossil Free Island“ („Kestlik Porto Santo – arukas fossiilkütusevaba saar“) (2019), mille eesmärk on edendada elektrisõidukite kasutamist ja arukate laadimissüsteemide rajamist.
- Kavatakse teha otsus ühtekuuluvusfondist toetust saava hüdroenergia projekti „Calheta III“ laiendamise kohta.
- Osaleti mitmes ELi energiaprojektis, sealhulgas projektis „ENERMAC“ (2017–2019), mille eesmärk on taastuvenergia taristute rakendamise strateegiate kavandamine.
- Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel rakendatakse kahte keskkonnahoidliku transpordi projekti: osteti viis elektrilist minibussi ja 25 keskkonnahoidlikku bussi (2019).

Teadusuuringud ja innovatsioon

- Alates 2019. aastast tehakse koostööd projekti „SMART4HEALTH“ raames, et kodanikud saaksid oma tervisandmeid ELis ja ka kaugemal paremini hallata ja jälgida.
- Hinnati uuesti aruka spetsialiseerumise piirkondlikku strateegiat (2019), et valmistada ette selle strateegia 2.0 versiooni käivitamist ajavahemikus 2021–2027.

Tööhõive, haridus ja koolitus

- Töötati välja meetmed töötute toetamiseks, sh noorte tööhõive suurendamiseks mõeldud programmid, nt „PROJOVEM“. 2018. aastal kiideti töötute ettevõtlust toetava programmi raames heaks 68 projekti, millega loodi 118 uut töökohta. 2018. aastal osales neis meetmetes kokku 5 512 inimest.

Digitaalne juurdepääsetavus

- 2018. aastal kirjutati alla kokkuleppele Madeira ja Portugali mandriosa vahelise uue sideühenduse loomiseks merealuse optilise kaabli vahendusel.
- Koolide haridusuuenduse strateegilise kava raames töötati välja kursused digioskuste parandamiseks koolides (2018–2019), mis hõlmavad ka STEM-projekte (teadus-, tehnoloogia-, inseneriteadus- ja matemaatikaoskuste arendamisele suunatud projektid).
- Loodi nn tuleviku klassiruumi labor, mille kaudu saavad koolid endale robootikakomplektid (2018–2019).

Transport

- Kiideti heaks Madeira säästva liikuvuse tegevuskava (juuni 2019). Kava alusel toetatakse üleminekut puhtale ja ohutule transpordile.

Koostöö naaberriikide ja kaugemal asuvate riikidega

- 2018. aastal alustati taas Makaroneesia saarestiku tippkohtumisi, mille käigus toimuvad arutelud keskkonna ja kliimamuutuste, sinise majanduse, kaubanduse ja investeringute edendamise, koolituse ning üliõpilaste ja õpetajate liikuvusega seonduvate ühiste probleemide teemal.
- Osaletakse projektis „INTEGRA“, mille eesmärk on Makaroneesia saarestiku majandusliku ja sotsiaalse naabruspoliitika arendamine ja turgude integreerimine. Projekt kiideti heaks 2019. aasta juunis (Interregi MAC-programm (Madeira, Assooride ja Kanaari saarte programm)).

11. Hispaania

Hispaania rakendab 2017. aasta teatist koos Kanaari saarte äärepoolseima piirkonnaga ja lähtudes pädevuste põhiseaduslikust jaotusest.

Ringmajandus

- 2018. aasta novembris osaleti riigi ökoloogilise ülemineku ministeeriumi (Ministerio para la Transición Ecológica) ning tolli- ja aktsiisiameti loodud jäätmetöörühma käivitamisel ning töörühma edasistel koosolekutel, samuti toetatakse töörühma tegevuskava rakendamist.
- Analüüsiiti Kanaari saarte üldist jäätmekava (PIRCAN) aastateks 2018–2025.

Energia

- ELi puhta energia paketi raames toetatakse meetmeid, mis on suunatud taastuvenergia kasutuselevõtule neil saartel, energia kokkuhoiule, energiatõhususe parandamisele ja säästva liikuvuse edendamisele, sh korraldatakse taastuvenergia enampakkumisi, luuakse saartevahelisi ühendusi ja elektrisõidukite laadimisjaamu.
- Arendati ja toetati taastuvenergiaalase koolituse ja teabelevi tehnoloogilisi meetmeid.

12. Kanaari saared

Kanaari saared on 2017. aasta teatise rakendamisel keskendunud energiale, teadusuuringutele ja ringmajandusele.

- Kokkuleppel kohaliku statistikaametiga (ISTAC) töötatakse välja ametlikke andmeid kohaliku tootmise kohta (andmeid kogutakse alates 2018. aasta juulist).

Sinine majandus

- 2018. aasta veebruaris loodi sinise majanduse tööühm. Viidi läbi sinise majanduse sektorite SWOT-analüüs, et 2020. aasta esimeses pooles saaks vastu võtta sinise majanduse strateegia.

Põllumajandus ja maaelu areng

- Rakendati strateegia, mille alusel saab eristada tooteid nende kvaliteedi põhjal, et suurendada tarbimist, soodustada keskkonnasõbralikku tootmist ning edendada põllumajandus- ja toiduainesektori ja haldusasutuste vahelist suhtlust.

Ringmajandus

- Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel käivitati 2017. aastal projekt biogaasitehase rajamiseks, see aitab väärtustada loomakasvatuse jäätmeid.
- 2018. aasta novembris tehti koostööd jäätmetöörühma loomisel, aidati kaasa kõigi tasandite (Euroopa, riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi) sidusrühmade vahelise suhtluse korraldamisel ja jäätmekäitluse parandamise tegevuskava koostamisel.
- 2018. aasta veebruaris loodi ringmajanduse tööühm, kes tegeleb saarte olukorra esmase diagnoosimisega.
- 2018. aasta augustis võeti vastu suunised ja soovitused ühekordsete plastjätmete vähendamiseks ja ringlussevõtuks.
- 2019. aasta aprillis kiideti heaks Kanaari saarte plastistrateegia.

Kliimamuutused

- 2018. aasta juulis avati Kanaari saarte kliimamuutuste vaatluskeskus. Tegemist on asutusega, mis konsulteerib, suhtleb ja töötab välja meetmed.
- Ajakohastatakse piirkondlikku kliimamuutuste strateegiat.

Energia

- Osaleti ELi saarte puhta energia algatuses: 2018. aasta novembris korraldati Lanzarotel teine ELi saarte puhta energia foorum, La Palma rakendab kõnealuse algatuse raames katseprojekti.
- 2019. aastal paigaldati kaks uuenduslikku prototüüpi meretuuleenergia kasutamiseks PLOCANi platvormil.

Teadusuuringud ja innovatsioon

- Juhitakse ELi teadusuuringute projekti „FORWARD“, millega parandatakse kõigi äärepoolseimate piirkondade osalemist rahvusvahelistes teadusvõrgustikes ja -programmides.
- Interregi Madeira, Assooride ja Kanaari saarte programmi (MAC-programm) raames käivitati 2019. aasta oktoobris projektijuhina uuesti projekt „RIS3-Net2“, et määrata kindlaks piirkondadevaheliste RIS3-strateegiade üldraamistik.
- Osaletakse projektis „SOCLIMPACT“, mille eesmärk on mudeldada sinise majanduse sektorite kontekstis kliimamuutuste tagajärgi ja nendega seonduvat sotsiaal-majanduslikku mõju Euroopa saartel.

- Osaletakse programmi „Horisont 2020“ raames toetatavas projektis „REACT“, et vähendada saarte energiasüsteemide CO₂-heidet.

Tööhõive, haridus ja koolitus

- Juhitakse projekti „GROW RUP“, mida alates 2017. aasta jaanuarist kaasrahastatakse Interreg Europe'i vahenditega ning mille raames võideldakse pikaajalise töötuse vastu rohelises ja sinises majandussektoris.

Konkurentsivõime, ettevõtlus ja ühtne turg

- 2018. aasta jaanuaris käivitati Kanaari saarte majanduse rahvusvaheliseks muutmise tegevusstrateegia, mille eesmärk on ettevõtjate konkurentsivõime ja ettevõtlikkuse suurendamine.

Digitaalne juurdepääsetavus

- Korraldati kaks projektikonkurssi, et toetada kiire lairibaühenduse taristu kasutuselevõttu (2018. ja 2019. aastal).
- Toetati organisatsioone, et pakkuda digioskuste koolitusi kokku 71 projekti raames (2017–2019).

Koostöö naaberriikide ja kaugemal asuvate riikidega

- Kanaari saared juhivad koos Madeira ja Assooridega Interregi projekti „MAC HEXAGONE“, et soodustada koostööd naaberriikide Mauritaania, Senegali ja Cabo Verdega, tõhustades Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Arengufondi selle valdkonna programmide koordineerimist.
- Rakendati Interregi projekti „VALCONMAC“, mis on suunatud metsaelupaikade kaitsele ja arendamisele Makaroneesia-Atlandi saarestikus.